

NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

ČERVENEC 2021

Letní slavnost ve mlýně / Vepřek / 27. června 2021

Miřejovice · Nová Ves · Nové Ouholice · Staré Ouholice · Vepřek

INFORMACE ÚŘADU

ÚŘEDNÍ HODINY

Pondělí 8:00-11:00 a 13:00-17:30

Středa 8:00-11:00 a 13:00-17:30

KONTAKTY

Tel. číslo: 315 765 056

E-mail: info@nova-ves.cz

WEB: www.nova-ves.cz

FB: www.facebook.com/NovaVesuMelnika

Hlášení závad: tel.: 315 765 056, e-mail: poruchy@nova-ves.cz

Obecní stráž (24 hodin denně): tel.: 800 456 789 (firma Securitor)

Městská policie Veltrusy: tel.: 777 919 156, 777 919 157

Servis tlak. přípojek - kanalizace: prac. dny - tel. 416 857 071 (hlas. zázp.),
víkendy - tel. 724 719 298, 776 001 806

Připomínky, nápady pro zlepšení fungování obce: info@nova-ves.cz

NOVOVESKÝ ZPRAVODAJ

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Obecní úřad Nová Ves, Nová Ves 154, 277 52, IČ: 00237132, pro své části: Nová Ves, Staré Ouholice, Nové Ouholice, Vepřek a Miřejovice.

Vychází 12 × ročně. Distribuce zdarma.

Je registrován Ministerstvem kultury ČR pod číslem E 10295.

Číslo 7/2021 vydáno 23. 7. 2021 v Nové Vsi v nákladu 555 ks.

Zasílání příspěvků do zpravodaje: zpravodaj@nova-ves.cz

Redakce: Ing. Bohdana Tobiášková, Ing. Pavel Srnec, Dana Burianová

Za správnost a věcnost údajů uvedených v příspěvcích odpovídají jejich autoři.

Názory obsažené v příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce nebo zastupitelstva obce.

Uzávěrka dalšího vydání Novoveského zpravodaje je 15. srpna 2021.

Vážení čtenáři, spoluobčané, sousedé,

redakce Novoveského zpravodaje Vám přeje pohodovou druhou půlku prázdnin a jako každý měsíc Vám přináší stránky plné informací a zajímavostí.

Přehled všech důležitých termínů obecních akcí a událostí najdete na poslední straně zpravodaje, průběžně seznam aktualizujeme a do konce roku už se nám opět plní, jako za dřívějších časů. Kromě pravidelných zasedání zastupitelstva, schůzek Spolku seniorů, výletů turistického klubu tam najdete Loučení s prázdninami, které připravujeme na poslední srpnovou neděli, také

program tradičního zářijového posvícení se nám už pěkně rýsuje. Na podzim u nás odehraje divadlo Pevnostní muzeum, a to ve mlýně, který budete mít možnost opět navštívit.

Od podzimu nás také čeká (doufejme, že už konečně) velká stavební akce – zahájí se dostavba kanalizace v Nové Vsi, oprava silnice a výstavba chodníků. Nejčerstvější informace k aktuálnímu dění v obci najdete vždy na Facebooku obce – doporučujeme sledovat. Vše pak souhrnem zde ve zpravodaji.

A pro milovníky fotografií jsme založili instagramový profil **milujeme.novou.ves**, kam nám můžete poslat fotky ke zveřejnění i vy. Poznáte, kde je focená fotografie na této stránce?

Bohdana Tobiášková, redakce

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ NOVÉ VSI

Vážení rodiče,

ve **středu 15. září od 16:00** proběhne v sále OÚ Vítání občánek. Pokud máte o přivítání svého dítěte zájem, přihlaste se, prosím, na tel. č. 315 765 056 nebo prostřednictvím e-mailu: renata.hakrova@nova-ves.cz.

Vítání občánek je určeno pro děti narozené v období od 1. 9. 2020 do 31. 8. 2021, které mají trvalý pobyt v naší obci. Své děti můžete přihlásit do 1. 9. 2021.

Renáta Hakrová, místostarostka

ZASTUPITELSTVO OBCE

Ve středu 23. 6. 2021 se sešlo zastupitelstvo obce Nová Ves na svém pravidelném zasedání v počtu 8 členů. Přítomni byli M. Exner, E. Vosmíková, Ing. R. Hakrová, Ing. B. Tobiášková, Ing. P. Štorek, M. Pánková, P. Verner a L. Jansa. Nepřítomna byla J. Malenovská.

Zastupitelstvo na svém zasedání mimo jiné:

- Vzalo na vědomí zprávu o hospodaření obce v dubnu 2021.
- Schválilo rozpočtové opatření č. 5/2021.
- Vzalo na vědomí zprávu kulturního výboru.
- Schválilo záměry na prodej pozemků parc. č. 30/9 a parc. č. 1029/81 v k. ú. Nová Ves u Nelahozevsi.
- Schválilo uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace ve výši 65 000 Kč s TJ Sokol Nová Ves, z. s.
- Schválilo připojení obce k Memorandu o vzájemné spolupráci proti současnému provedení a umístění vysokorychlostní trati.
- Schválilo, aby starosta obce požádal Římskokatolickou farnost Kralupy nad Vltavou o bezúplatný převod pozemku parc. č. 256 v k. ú. Vepřek (pohřebiště) do majetku obce Nová Ves.

V diskuzi starosta obce informoval o:

- Opravě místních komunikací ve správě obce dle objednávky za 620 000 Kč.
- Opravě chodníků a komunikace č. 608 a dostavbě kanalizace.
- Výstavbě bikeparku.
- Problematicky využívaných pozemcích v obci.
- Jednání v ZŠ Veltrusy kvůli rozšíření školy.
- Územním plánu.
- Zastupitelé se dohodli na termínu dalšího zasedání zastupitelstva, který je stanoven na 26. 7. 2021 a má jediný bod programu – schválení nového územního plánu obce.

Zapsala Lucie Tláskalová/ Kompletní zápis naleznete na webových stránkách Nové Vsi www.nova-ves.cz v záložce Samospráva/zápisy ze zasedání zastupitelstva.

**ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE NOVÁ VES SE BUDE
KONAT V PONDĚLÍ 26. ČERVENCE 2021 OD 18 HODIN
V SÁLE OÚ NOVÁ VES.**

(Zasedání proběhne v souladu s aktuálními opatřeními.)

STAROSTA INFORMUJE

Poškozený most v Nových Ouholcích

V Nových Ouholcích je poškozený most, správci komunikace - Krajské správě a údržbě silnic (KSÚS) - jsem to nahlásil a ta provedla regulaci provozu na jeden jízdní pruh.

Tento most je v plánu zbourat a postavit nový v rámci blížící se opravy silnice II/608 v Nové Vsi a v Nových Ouholcích a při stavbě chodníků. Bohužel vzhledem k různým administrativním a právním zádrhelům probíhá výběrové řízení od října 2020 a ještě není ukončeno. Snad se to podaří brzy dotáhnout. Obec potřebuje začít nejdříve etapou Nová Ves, protože je nutné urychleně dostavět kanalizaci. Tak by se na nový most dostalo nejdříve za rok. Není však přijatelné, aby na tak frekventované silnici byl rok provoz jedním pruhem. Proto jsem požádal KSÚS alespoň o nouzovou opravu, aby tento most ještě rok vydržel provoz oběma směry. Druhou možností je při opravě silnice II/608 a stavbě chodníků dělat obě etapy – Novou Ves i Nové Ouholice - najednou. Bylo by to jistě velmi nepříjemné omezení dopravy, ale zase by trvalo poloviční dobu a dlouho očekávané opravy a stavby chodníku bychom se v obou částech dočkali dříve. Harmonogram stavby ale budeme moci projednat, až bude vybraný zhotovitel stavby. Toho budeme znát nejdříve v druhé polovině srpna, protože rada kraje má schválení zhotovitele na programu 29. července a pak poběží lhůta na odvolání uchazečů.

Schválení nového územního plánu

Nový územní plán naší obce bude schvalovat zastupitelstvo na svém zasedání 26. července 2021. Územní plán jsme začali řešit na jaře 2016. Celý proces nám tedy trval přes pět let. Věřím, že zastupitelé územní plán schválí.

Projednáván byl veřejně dvakrát oficiálně podle zákona a ještě dvakrát nad rámec zákona. Zpracovatel územního plánu i obec postupovali přísně v souladu se zadáním schváleným zastupitelstvem v roce 2017. Zadání definovalo hlavní podmínky územního plánu takto – maximální nárůst obyvatel do cca 20 %, minimalizovat podíl zastavitelných ploch v záplavovém území Q100, zastavitelné plochy pro bydlení přednostně vymezovat v částech obce Nová Ves a Nové Ouholice. K územnímu plánu se vyjadřovalo přes padesát dotčených orgánů. Obec samozřejmě hájila zájmy současných obyvatel obce a veřejný zájem. V rámci těchto mantinelů jsme se snažili vyhovět všem požadavkům, kde to bylo možné. Pro obec bude pozitivní zejména možnost přípravy obchvatu Nové Vsi.

Přistoupení obce Nová Ves k Memorandu proti VRT

Zastupitelstvo obce schválilo na svém červnovém zasedání připojení obce k Memorandu o vzájemné spolupráci proti současnému provedení a umístění vysokorychlostní trati. Jedná se o Memorandum obcí na trati VRT Praha – Brno, ale obce v našem okolí sdružené v Koridoru D8 se také přidávají a navazují spolupráci na tomto složitém a obce zatěžujícím projektu. Je dobré koordinovat snahy obcí o co nejméně zatěžující trasu a o technické provedení, které minimalizuje hlukovou a další ekologickou zátěž obyvatel, zvěře i krajiny. Osobně si myslím, že není v silách obcí stavbě VRT zabránit, ale věřím, že je možné negativní vlivy minimalizovat - budu se snažit o to, abychom dosáhli maxima možného. Špatný příklad vidíme například na naší dálnici, která byla postavena před desítkami let a teprve nyní se chystá stavba protihlukové stěny na Vepřku. Chceme VRT, která bude hned od začátku řešená s maximálním ohledem na potřeby okolních obyvatel.

Je zajímavé, že obce dostávají každoroční kompenzace za těžební prostory nebo za skládku odpadu na svém katastru, ale za mnohem více hlukem a emisemi obtěžující dálnice nebo vysokorychlostní trať žádná kompenzace není. Osobně si myslím, že by bylo správné obcím kompenzovat také tuto zátěž např. z dálničních poplatků nebo z jízdného tak, aby mohly tuto ekologickou zátěž

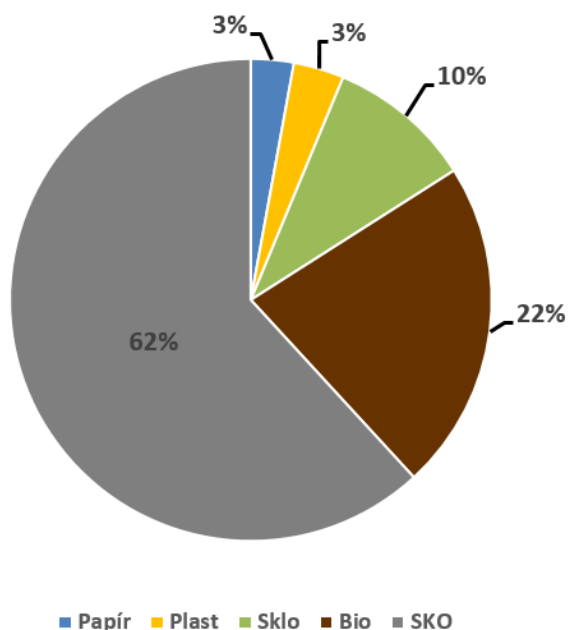
také řešit a případně ji občanům kompenzovat větší vybaveností obce, lepšími službami nebo potřebnými opatřeními. Je zvláštní, že některé negativní vlivy se kompenzují a jiné ne. S tím, jak ve společnosti roste vnímání hodnoty životního prostředí, se budou tyto otázky řešit stále častěji a je podle mého soudu správné, aby ten, kdo životní prostředí „konzumuje“ pro svoje pohodlí nebo zisk, také platil za tuto konzumaci určitou kompenzací tomu, komu ho narušil.

Zcela jistě je ale dobře, že se obce zapojují do diskuze o podobě a provedení vysokorychlostní trati a hájí tak životní prostředí svých občanů. Tato diskuze nebude jednoduchá.

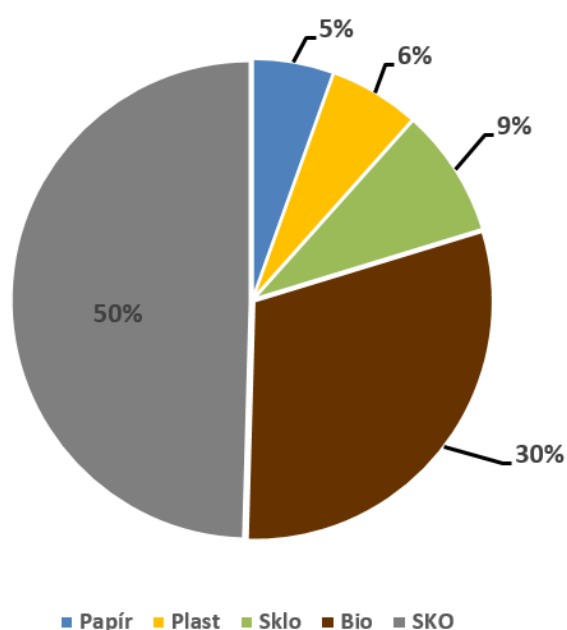
Jak jsme na tom s odpady

K dnešnímu článku přidávám několik tabulek a grafů za roky 2012 až 2020, ze kterých je možné vyčíst mnoho zajímavých údajů. Podotýkám, že údaj směsného odpadu v 2015 je zřejmě chybný, ačkoliv ho takto máme ve výkazech od svozové společnosti.

Před zavedením door-to-door systému svozu papíru, plastu, bioodpadu - rok 2016

Po zavedení door-to-door systému svozu papíru, plastu, bioodpadu - rok 2020

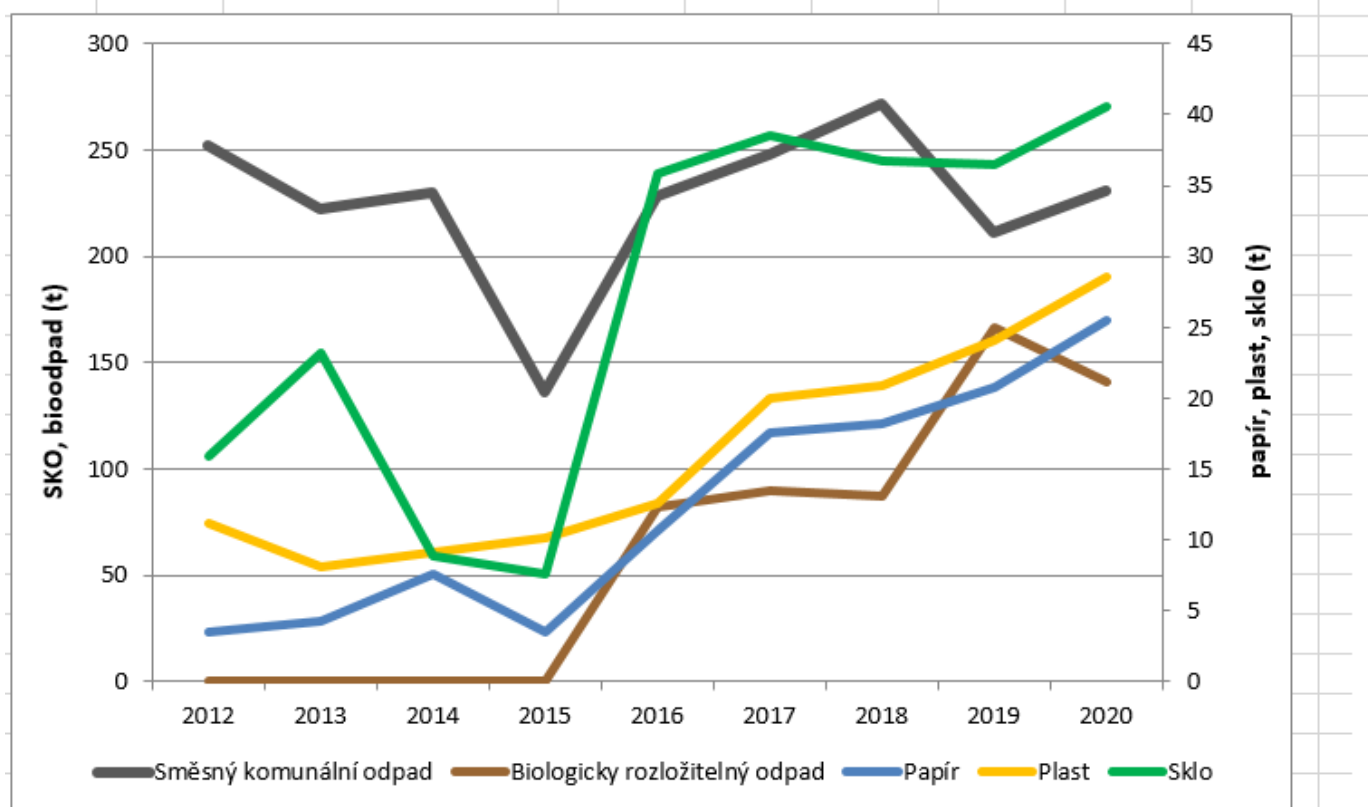

Zajímavý je nárůst množství svezeneho odpadu. V roce 2012 bylo celkem 283 tun odpadu. V roce 2016 to bylo 370 tun (nárůst 31 %) a v roce 2020 už dokonce 466 tun odpadu (nárůst 65 %), což je slušný kopec.

V roce 2016 jsme pro zájemce zavedli hnědé popelnice a současně zvýšili počet kontejnerů na tříděný odpad i četnost jejich vývozu. Od začátku 2019 jsme zavedli „door to door“ systém svozu tříděných odpadů. Tedy kdo chce, má doma

popelnici na plast, na papír a biopopelnici. Na grafu je vidět, jak od té doby stoupá vytríděnost odpadů i množství vytríděného plastu i papíru, bioodpadu a skla. Zatímco v roce 2016 činil podíl směsného odpadu 62 %, v roce 2020 jsme se dostali těsně pod 50 %. Je potěšitelné, že se evidentně mnoho desítek tun bioodpadu, které dříve končily ve směsném odpadu nebo někde v příkopě za obcí, přesunulo do biopopelnic.

	Směsný komunální odpad	Papír	Plast	Sklo	Biologicky rozložitelný	Počet obyvatel
2012	252,478	3,550	11,110	15,960	0,000	1104
2013	222,310	4,320	8,070	23,120	0,000	1054
2014	230,249	7,600	9,075	8,885	0,000	1035
2015	135,999	3,510	10,090	7,540	0,000	1043
2016	228,536	10,629	12,532	35,887	81,980	1024
2017	247,716	17,5862	20,0172	38,5569	90,226	1058
2018	272,087	18,2064	20,9427	36,713	87,393	1085
2019	211,236	20,786	24,051	36,457	166,615	1096
2020	230,920	25,519	28,503	40,511	140,560	1105

Odpady za obec celkem

V porovnání let 2016 a 2020 je zajímavé, že směsného odpadu je nepatrně méně, ale papíru svážíme 2,5x více, plastu 3x více, skla o sedminu více a bioodpadu 1,7x více.

Průměrně vyhodil jeden občan Nové Vsi v roce 2020: 209 kg směsného odpadu, 23,1 kg papíru, 25,8 kg plastů, 36,7 kg skla a 127,2 bioodpadu, celkem za rok 421,7 kg. Na jeden den to dělá průměrně 1,2 kg odpadu na jednoho občana.

	Směsný komunální odpad	Papír	Plast	Sklo	Biologicky rozložitelný odpad
2012	228,7	3,2	10,1	14,5	0,0
2013	210,9	4,1	7,7	21,9	0,0
2014	222,5	7,3	8,8	8,6	0,0
2015	130,4	3,4	9,7	7,2	0,0
2016	223,2	10,4	12,2	35,0	80,1
2017	234,1	16,6	18,9	36,4	85,3
2018	250,8	16,8	19,3	33,8	80,5
2019	192,7	19,0	21,9	33,3	152,0
2020	209,0	23,1	25,8	36,7	127,2

Průměr na jednoho občana za rok

V 16. ročníku krajské soutěže Středočeského kraje „My třídíme nejlépe“ www.mytridimenejelepe.cz se v kategorii obcí 500 – 1 999 obyvatel naše obec umístila na 117. místě ze 433 obcí, jsme tedy zhruba v první čtvrtině. To není špatný výsledek. Děkuji všem občanům, kteří k němu tříděním odpadu pomohli.

Nový sekací stroj

Během jara se nám opakovaně rozbíjely již letité sekací traktůrky a sekačky. Byly více v opravě než v provozu, čekalo se na díly. Nemohli jsme sekat, jak potřebujeme, byly různé stížnosti a požadavky, které jsme nemohli plnit. Proto jsme se rozhodli koupit za 126 000 Kč nový pořádný sekací stroj Cub Cadet XZ5, který zvládne hodně práce a pokud jste ho už neviděli někde sekat, tak se podívejte na fotografii. Zkušenosti jsou zatím výborné, pracuje se s ním dobře a práce zastane hodně.

Vandalství v autobusové zastávce Nové Ouholice

Někdo v neděli 27. června zapálil v zastávce odpadkový koš a zřejmě tam i přidal nějaké knihy. Výsledkem byla očouzená stěna, nepořádek, zničená knihobudka.

Zastávku autobusu v Nových Ouholicích jsme před pár lety jako Okrašlovací spolek na vlastní náklady ve svém volnu natřeli zvenku i vevnitř. Obec pak nechala zastávku zasklít. Pak jsme do ní umístili knihobudku na knihy. Dvě knihobudky někdo ukradl a takhle skončila v neděli ta třetí. Asi byla fakt velká bžunda pálit knihy v odpadkovém koši, protože kvůli zimě to asi nebylo, jiná motivace mě nenapadá. Je fajn, že jakžtakž vydrželo to plexisklo v oknech a nakonec i tato třetí knihobudka vydržela rekordně dlouho a celkem to fungovalo. Pracovníci obce zastávku v rámci možností uklidili, budou ji muset vymalovat a dát trochu do kupy.

Je mi lito těch ubožáků, co se museli tak zoufale nudit a nikdy zřejmě nepoznají radost z dobře udělané práce, z budování a okrašlování pro sebe i pro ostatní. Blbost je stejně nebezpečná jako tornádo. Kdybyste podobné problematické jednání viděli, volejte ihned policii - státní nebo obecní.

Solidarita s Moravskou Novou Vsí

Všichni jsme v médiích viděli následky ničivého tornáda, které postihlo několik moravských vesnic. Jednou z nich byla i Moravská Nová Ves. Nových Vsí je v Česku mnoho desítek a lidé si je často pletou. Často dostáváme na obec zasilky nebo e-maily, které patří do jiné Nové Vsi. Když jsem viděl ty obrazy zkázy, litoval jsem starosty těch obcí, přemýšlel, co bych jak v jejich situaci řešil a co bych potřeboval. Naše obec má zkušenost s povodněmi v letech 2002 a 2013 a postižení občané také velmi ocenili každou pomoc.

Myslím si, že je potřeba vyjádřit určitou solidaritu Nových Vsí a rozhodl jsem se v rámci své pravomoci okamžitě poslat Moravské Nové Vsi za naši obec finanční dar 20 000 Kč. Přeji všem postiženým obcím rychlou obnovu a návrat k normálnímu životu a doufám, že i náš malý dar k tomu trochu přispěje.

M. Exner (15. července 2021)

Souhrnná informace o změně Tarifu PID od 1. 8. 2021

Hlavní město Praha a Středočeský kraj přistupují od 1. srpna 2021 ke změně Tarifu Pražské integrované dopravy. Ceny jednorázových a ve Středočeském kraji i předplatních jízdenek vzrostou o cca 20-25 %. Předplatné v Praze se však nemění. Zejména cena ročního kuponu pro Prahu, která se ani po 1. srpnu nemění, znamená možnost neomezeného cestování po Praze za pouhých 10 korun na den. A také ve Středočeském kraji bude předplatní jízdné, zejména to roční, nyní ještě výhodnější oproti jednorázovým jízdenkám. K úpravám dochází také u některých dalších jízdních dokladů, zjednodušuje se prokazování bezplatné přepravy v Praze a rozšiřuje se možnost nákupu jízdenek PID ve vlacích.

Hlavní změny Tarifu PID od 1. 8. 2021

- zvýšení ceny jednorázové 30minutové jízdenky z 24 na 30 Kč a devadesátiminutové z 32 na 40 Kč pro cestování po Praze (současně jsou však zachovány ceny dlouhodobých kuponů pro Prahu)
- zvýšení ceny jedno- a vícedenních turistických jízdenek pro Prahu i Středočeský kraj
- zvýšení cen jednorázových i předplatních jízdenek ve Středočeském kraji cca o 25 % (zvýhodnění ročních kuponů oproti jízdenkám na kratší období)
- zjednodušení prokazování bezplatné přepravy u dětí a juniorů do 18 let a seniorů od 65 let v pražské MHD vyjma vlaků (nově bude stačit pouze doložit věk)
- nový druh jízdného pro lidi v hmotné nouzi pobírající příspěvek na živobytí ve výši cca 70 % běžného jízdného
- lanovka na Petřín nově 60 Kč za jednu jízdu (předplatitelé a držitelé turistických jízdenek i nadále nemusejí doplácet nic)
- speciální autobusová linka Airport Express nově za 100 Kč (dosud 60 Kč)
- sjednocení manipulačního poplatku za vydání průkazky nebo slevové aplikace na Lítačce na 60 Kč
- zvýšení přírážek k jízdnému za jízdu bez platného jízdního dokladu nebo za jiná porušení přepravních podmínek
- změna cen za parkování na záchytných parkovištích P+R v Praze (nově odstupňováno na 3 kategorie podle vzdálenosti od centra)
- nově možnost koupit jízdenku PID také u průvodčího ve vlacích

Změny v Praze

Současné jízdné na **30 minut** bude nově za **30 Kč** (dosud 24 Kč) a **90minutové jízdné** bude za **40 Kč** (dosud 32 Kč). Ceny budou platné pro jízdné v papírové formě a elektronické verzi v mobilní aplikaci PID Lítačka. Nově však budou odlišné ceny a objednávací kódy u jízdného placeného přes **SMS**. Jízdné bude na 30 minut nově za **31 Kč** (obj. kód DPT31) a 90minutová varianta za **42 Kč** (obj. kód DPT42).

Mírně se zvyšuje i cena 24hodinového „turistického“ jízdného, a to na **120 Kč** (dosud 110 Kč) a třídeního na **330 Kč** (dosud 310 Kč).

Adekvátně se mění i ceny zvýhodněného jízdného, nově však jen pro seniory od 60 do 65 let (ostatním věkovým kategoriím s nárokem na zlevněné jízdné je nově umožněna bezplatná přeprava pouze na základě prokázání věku – vyjma vlaků).

Spolu s cenami ročních kuponů zůstávají nezměněny také ceny měsíčních a čtvrtletních kuponů pro Prahu. Kvůli velmi malému využití se ruší pětíměsíční varianta kuponů. Praha navíc za stanovených podmínek (doložení potvrzení z úřadu práce o pobírání příspěvku na živobytí, ne starší 30 dnů) dočasně (do konce roku 2022) poskytne lidem v hmotné nouzi, kteří pobírají příspěvek na živobytí, slevu 70 % na měsíční a čtvrtletní kupony.

Zvyšují se také ceny přenosných časových kuponů, které využívají především hotely, cestovní kanceláře nebo firmy.

Jednodušší prokazování bezplatné přepravy pro děti a seniory

Dochází ke zjednodušení prokazování nároku na zvýhodněné jízdné pro jednotlivou jízdu a krátkodobé 24hodinové jízdné pro seniory od 60 do 65 let. Nově bude k prokázání nároku postačovat doklad totožnosti.

Dále se podařilo výrazně zjednodušit systém prokazování nároku na bezplatné cestování pro děti od 6 do 15 let a seniory od 65 let. Namísto dnešních speciálních průkazek a aplikací bude nově stačit pouze relevantně doložit věk, například dokladem totožnosti. Navíc děti od 6 do 10 let již nebudou muset prokazovat věk vůbec. Ovšem pozor, **ve vlacích PID toto zjednodušení neplatí a jsou stále potřeba stávající speciální průkazy a průkazky.**

Manipulační poplatek za úkony při pořízení různých slevových průkazek a slevových kategorií bude nově sjednocen na **60 Kč** pro všechny jejich typy (papírovou a elektronickou). Dosud byly tyto poplatky rozdílné podle média.

Změny ve Středočeském kraji

Ceny jízdného pro jednotlivou jízdu na území Středočeského kraje budou (kromě nejlevnější varianty na **15 minut za 14 Kč** a varianty na **30 minut za 22 Kč**) odstupňovány po 10 Kč za každé další pásmo, například 3pásmové jízdné bude za **30 Kč**, 4pásmové za **40 Kč** atd. Časová platnost jednotlivého jízdného zůstává zachována a je i nadále odstupňována po 30 minutách.

Adekvátně se mění i ceny zvýhodněného (čtvrtinového) jízdného pro děti, studenty a seniory.

Ceny všech předplatních kuponů se zvyšují cca o 25 % s tím, že výhodnější než dříve bude pořízení roční varianty kuponu pro daná tarifní pásma..

Mírně se upraví také ceny vícepásmového 24hodinového jízdného pro cestování po Středočeském kraji.

Ostatní změny

Cena za přepravu zavazadel a psa

Zvyšuje se cena za přepravu zavazadel a psa, podléhají-li placení přepravného, **na 20 Kč** (dosud 16 Kč). **Ve vlacích PID** se cena za přepravu zavazadel řídí tarifem železničního dopravce. Pro cestování po Praze (vyjma vlaků) a s předplatnými kupony PID je přeprava zavazadel i psů nadále bezplatná.

Motivace pro poctivé a slušné chování zůstává

Spolu se zvýšením cen některých jízdních dokladů bude upravena také výše přírážky (pokuty) za jízdu bez platného jízdního dokladu. **Základní sazba ve výši 1500 Kč** se nemění, avšak při platbě na místě nebo do 15 dnů v doplatkové pokladně bude nově přírážka k jízdnému ve výši **1000 Kč** (dosud 800 Kč). Pouze v Praze bude přírážka při pořízení plnocenného ročního kuponu pro Prahu do 5 dnů od uložení přírážky jen 800 Kč. Zvyšují se také přírážky za porušení přepravního řádu a smluvních přepravních podmínek PID, například za znečištění nebo jiné poškození vozidla, a to **na 1000 Kč**.

Jízdenky PID nově i u průvodčího ve vlacích ČD a další novinky v odbavení

Od 1. 8. 2021 se rozšiřuje možnost nákupu jízdenek PID ve vlacích dopravce České dráhy. Nově budou jízdenky PID pro jednotlivou jízdu prodávat také průvodčí ve vlacích ČD. Jízdenka se vydává s časovou a pásmovou platností z nástupní stanice/zastávky cestujícího. V případě nástupu ve stanicích, kde je otevřená osobní pokladna, je potřeba počítat s manipulační přírážkou 40 Kč podobně jako u jízdenek dopravce ČD. Tato novinka se z technických důvodů prozatím netýká linek v oblasti Příbramska (S60, S66 a S67), kde je prodej jízdenek zajišťován automatem na jízdenky ve vlaku.

LETNÍ SLAVNOST VE MLÝNĚ

Byla to krásná letní neděle, když se v dvě hodiny odpoledne otevřely brány historického mlýna na Vepřku.

Vše bylo na svých místech a všichni organizátoři, účinkující i samotní majitelé mlýna byli zvědaví, kolik lidí slavnost přitáhne a jak se den vydaří. A dopadlo to snad výborně – odhadem se přišlo podívat, posedět a pobavit se kolem 350 návštěvníků, kteří během 5 hodin prošli celým areálem mlýna.

A bylo na co koukat – kromě 3 hodinových komentovaných prohlídek v režii pana Linzera jsme obdivovali historické stroje, které přivezl pan Skalický. Parádní expozici si připravili členové Pevnostního muzea ze Sazené (a byli ve svých dobových kostýmech v tom vedru velmi stateční). K prohlédnutí byl i základ budoucího novoveského muzea s exponáty z minulého století a s tradičním novoveským krojem. Ke koupení byly poprvé i plátěné tašky se srdcovým logem obce.

Během celého odpoledne nám hrál Vocal Band Markéty Aptové. Spousta dětí se vystřídala v řemeslných dílnách, jídla a pití bylo dostatek. Návštěvníci si odnesli jak rukodělné výrobky (např. keramické, paličkované, šité), tak květiny, knihy, vinyly nebo dřevěné hračky. Po celém areálu byly ke shlédnutí fotografie porovnávající historický a současný stav mlýna.

Přišla spousta pamětníků, kteří zažili staré časy, původní majitele a vyprávěli a vzpomínali...

Za kulturní výbor obce bych ráda poděkovala Linzerovým za neuvěřitelné množství energie, nadšení, času a také finančních prostředků, které vložili do záchrany této jedinečné památky v naší obci. Jsme rádi, že místo žije a že se zde budeme potkávat při dalších příležitostech – v letošním roce ještě na podzim na divadelním vystoupení, prohlídkách mlýna a prohlídkách a v zimě při Adventu.

Bohdana Tobiášková, kulturní výbor, fotografie: M. Jelínková, P. Srnec, B. Tobiášková

Slavnost očima majitelů mlýna...

Poslední červnovou neděli se u nás v Satranově mlýně uskutečnila letní slavnost. Přestože byla akce plánovaná zhruba 2 měsíce předem, ještě týden před jejím zahájením jsme nevěřili, že se vše podaří připravit. Zatímco účinkující a prodávající už si vybírali místo, které bude pro jejich působení nejvhodnější, náš dvůr vypadal následovně:

Ten poslední týden nám dal opravdu hodně zabrat, a já bych tímto chtěla poděkovat všem, kteří se na přípravě podíleli, a díky nimž se mlýn podařilo uvést do stavu, za nějž jsme se nemuseli stydět.

Když jsme po nedělní akci večer seděli s manželem zcela vyčerpaní na dvoře, shodli jsme se, že to bylo vlastně skvělé a že si to budeme muset zase někdy zopakovat.

Takže pokud jste si to užili stejně jako my, jsme opravdu rádi. A budeme ještě raději, když se s vámi brzy opět setkáme. Třeba v září na divadelním představení...

Pavčina a Pavel Linzerovi

FOTBALOVÉ OKÉNKO

Červenec bývá pro fotbalové kluby jediným volným měsícem v roce. V posledních dvou letech tomu bylo kvůli coronavirové pandemii bohužel jinak. Nedohrál se ročník 2019 – 2020 a úplně zrušen byl ročník 2020 – 2021. Všichni jsou natěšení na ročník nový, který by měl být odstartován v srpnu. Čekáme na rozlosování soutěžního ročníku 2021 – 2022.

Červenec je tedy jednotlivými týmy využíván k pořádání různých turnajů a přípravným utkáním. Nejinak je tomu i v případě našeho klubu TJ Sokol Nová Ves.

Už v loňském roce se náš tým zúčastnil unikátního projektu – turnaje Nových Vsí. První ročník se konal v Nové Vsi u Bakova a účastnili se ho kromě domácích a našeho týmu ještě hráči z Nové Vsi u Kolína a Nové Vsi u Jablonce nad Nisou. Letos se pořádání turnaje ujali novoveští od Kolína a účastnila se ho stejná sestava klubů, včetně našich.

Bohužel jsme měli v době dovolených problémy se sestavou a nejelo nás moc, na střídání jsme měli původně jen dva hráče, kteří ještě navíc museli před posledními dvěma zápasy odjet. Na rozdíl od ostatních, kteří měli 5 – 8 hráčů. Moc jsme toho v poslední době ani nenatrénováli. Všechno se samozřejmě muselo někde ukázat. Všichni soupeři si s námi poradili a skočili jsme bohužel poslední. Útěchou nám moc nemůže být ani to, že ostatní týmy hrají o kousek vyšší soutěž. Ale...

Už máme hlavu vztyčenou a hledíme do budoucna a neúspěch je pro nás motivací. Předběžně jsme se domluvili, že bychom v příštím roce tento turnaj uspořádali v našem fotbalovém areálu a pokusili se o malý zázrak. Letos to vyhráli domácí a my bychom je chtěli napodobit.

Hned jak budeme vědět termín, budeme vás informovat.

Druhý turnaj, který náš tým před zahájením soutěže absolvoval, Letní fotbalový turnaj u nás v Nové Vsi, skončil po uzávěrce a o jeho průběhu a výsledcích vás budeme informovat v dalším čísle zpravodaje.

Petr Barnat, sekretář TJ Sokol Nová Ves

SPOLEK SENIORŮ

Stanovy Spolku nám ukládají každoroční rekapitulaci své činnosti, kontrolu nakládání s finančními prostředky a volbu vedení na další roční období. Výroční členské schůze obvykle míváme v zimních měsících. Letos nebylo zbylí a na výroční schůzi jsme se sešli až 8. července. Chtěli jsme též něco nového. Manželé Linzerovi nebyli proti, a tak jsme toto setkání měli v prostorách historického mlýna. Změna místa i zahájení nesla svá rizika, ale nutno konstatovat, že jsme vše v pohodě za přispění ochotných Linzerových zvládli. Přes skutečnost, že části z nás zdravotní stav nebo jiné povinnosti neumožnily účast, sešli jsme se v usnášeníschopném počtu.

Z jednacích bodů programu zaujala zejména zpráva o činnosti připravená naší jednatelkou a zároveň kronikářkou Danou Reslerovou – připomněla nám, co všechno jsme i přes potíže způsobené pandemií dokázali zorganizovat, prožít. Značnou pozornost jsme věnovali záměru činnosti v nastávajícím období.

Vzhledem k tomu, že je reálný obdobný průběh pandemie jako loni, budeme se snažit co nejvíce pro společné akce využít letního období. Závěr schůze byl věnován aktivnímu pohybu a psychickým aktivitám. Ocenili jsme i možnost pobesedovat s manželi Linzerovými a potěšit se vystavenými exponáty

dočasného skromného muzea včetně slavnostního ženského kroje. Jenom pro úplnost – výbor Spolku byl zvolen v původním složení. Na závěr ještě jednou velké poděkování manželům Linzerovým za ochotu a vstřícnost.

Nejbližší akce:

- 21. 7. zámek v Nelahozevsi - výstava „Perštejnské ženy a Evropa“
- 28. 7. autobusový zájezd na Svatou Horu u Příbrami a okolí
- 5. 8. od 14 hod. členská schůzka – hřiště v Miřejovicích, v případě špatného počasí v sále obecního úřadu

Ing. Bruno Vognič za výbor Spolku seniorů

KAM ČERT NEMŮŽE

V úterý 28. září u nás odehraje Divadelní soubor Pevnostního muzea ze Sazené svoji prvorepublikovou veselohru Kam čert nemůže.

Na tuto kulturní událost se můžete přijít podívat do historického mlýna na Vepřku, bude se hrát pod širým nebem. A při té příležitosti si budete moci před i po představení prohlédnout prostory zrekonstruovaného mlýna během komentovaných prohlídek.

Bohdana Tobiášková, kulturní výbor obce

MIŘEJOVICKÉ p^olení

Sobota **31. 7. 2021**
od 10:00 hod. v Miřejovicích

Pod záštitou
MUDr. Pavla
KANTORKA
maratonské legendy

Patronem je
Miřejovický půlmaraton

Podporujeme
Sportovní klub vozíčkářů Praha

XIII. MIŘEJOVICKÝ půlmaraton

O putovní pohár MUDr. Pavla Kantorka
Miřejovický půlmaraton byl zapsán do České knihy rekordů.
Je držitelem rekordu "Nejvíce běžců půlmaratonu na počet obyvatel obce".

XIII. PIVNÍ půlmaraton

XIII. IVAR CS lidový běh

Bohatý doprovodný program
Více informací na stránkách:
www.mkmirejovice.cz
nebo na telefonu +420 723 008 921

Patroni:

Nová Ves

Nelahozeves

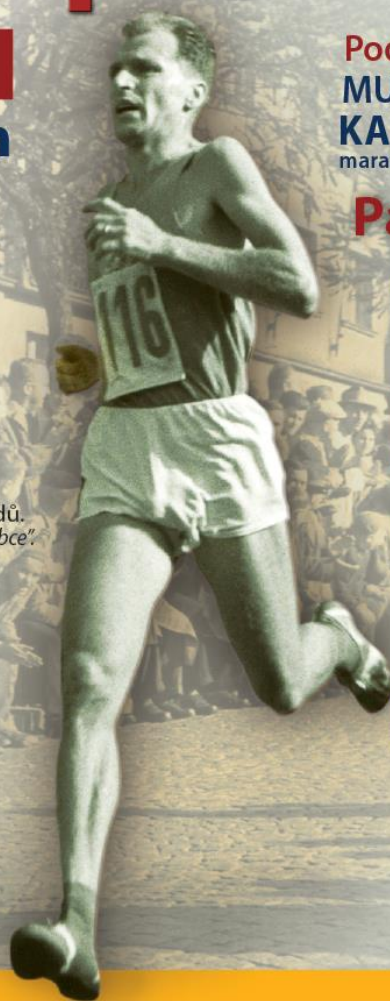
Veltrusy

Vojkovice

Věstudy

Čestný partner:

IVAR-CS
VODA TOPENÍ PLYN ČERPADLA

2021

Partneři:

Hlavní mediální partneři:

Techničtí partneři:

Mediální partneři:

Technické zajištění:

Tělocvičná Jednota Sokol
na Měnicích

MIŘEJOVICKÉ PŮLENÍ

Termín letošního půlmaratonu vyšel na poslední červencovou sobotu. Jako tradičně se můžete těšit na běžce, skvělou atmosféru, Podřipský pivovar, pivní půlmaraton i slosovateľnou anketu o nejlepší Miřejovické půlky.

Děkujeme všem sousedům a divákům za schovívavost a ohleduplnost, dále děkujeme všem dobrovolníkům, kteří nám každý rok pomáhají. Nemalý dík patří i partnerům. Během celé akce budou respektována aktuální opatření.

Dana Burianová, MK Miřejovice

Maraton Klub Miřejovice nainstaloval k pamětní lípě zasazené v Miřejovicích ke 100. výročí založení naší republiky zavlažovací vak na vodu, aby lipce bylo dobře i během horkého léta.

Pepa Burian

TURISTICKÝ KLUB KUDYKAM

Je už tradicí, že v srpnovém turistáku vyrážíme do kokořínských lesů. A tak tento zvyk neporušíme ani letos a vydáme se na okraj kokořínských hvozdů.

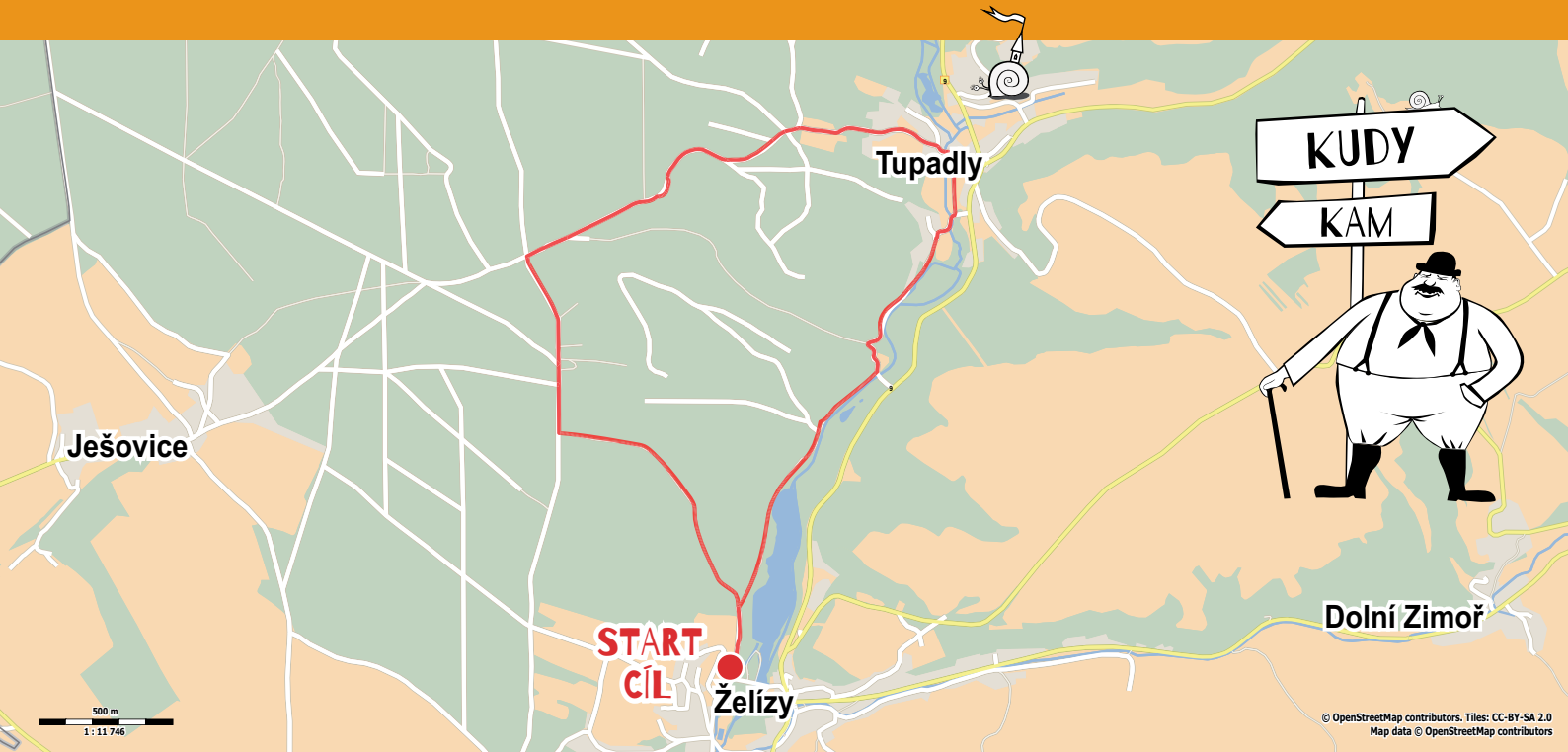
Sejdeme se v 10 hodin ve vesnici Želízy na zastávce autobusu u turistického rozcestníku, nedaleko je také místní škola. Odtud se vydáme po žluté kolem mnoha skalních reliéfů až k reliéfu Had a pokračovat budeme dál po modré - Okruh Václava Levého. Projdeme Tupadly, kde můžeme vyšlápnout kousek stranou k zámku Slavín a modrá nás dovede zase zpátky do Želíz.

Celý okruh bude mít kolem 6 km, pokud se nerozhodneme sem tam někde odbočit nebo popojít za nějakou pěknou podívanou.

V neděli 1. srpna zveme všechny stálé turisty i ty, kteří se k nám přidají poprvé.

Za KUDYKAM napsala Martina Srncová

NOVOVESKÝ TURISTICKÝ KLUB

29. VÝŠLAP ŽELÍZY - TUPADLY

Sraz v neděli 1. srpna v 10h v Želízech na zastávce

Zastávka je u turistického rozcestníku, nedaleko je také místní škola.
Odtud se vydáme po žluté kolem mnoha skalních reliéfů až k reliéfu Had
a pokračovat budeme dál po modré - Okruh Václava Levého.

Z Tupadel nás modrá dovede zase zpátky do Želíz.
Celý okruh bude mít kolem 6 km

<https://mapy.cz/s/hocerotapo>

Přijďte se projít.

vyslap.cz

Vhodné pro děti, seniory a celé rodiny
Turistice zdar!

Obec Nová Ves ve spolupráci
s TJ Sokol Nová Ves a Maraton klubem Mějeovice
Vás srdečně zve

v neděli 29. srpna
od 16 hodin
na

LOUČENÍ

S PRÁZDNINAMI

na hřišti TJ Sokol Nová Ves

táborák s opékáním buřtů,
malování na obličej, airbrush,
fotbalový trojboj a další sportovní disciplíny
občerstvení

Mějeovice • Nová Ves • Nové Ouholice • Staré Ouholice • Vepřek

www.nova-ves.cz

GALERIE MEZI ŽIVLY

Blíží se třináctý ročník miřejovického půlmaratonu, a proto si v galerii Mezi živly na miřejovické náplavce můžete tento měsíc prohlédnout fotografie z předchozích dvanácti ročníků. Naleznete zde fotografie z tratě, ze startů i z cíle, ale třeba i z diváky oblíbeného pivního půlmaratonu. Tuto výstavu lze shlédnout až do 6. srpna, kdy bude v odpoledních hodinách nainstalována nová výstava.

Od 6. srpna do 3. září bude na náplavce k vidění výstava fotografií, dokumentů a textů k historii i současnosti bývalého vodního mlýna na Vepřku. Mlýn má za sebou dlouhou, leckdy pohnutou historii. Před více než 10 lety získal nové majitele, kterým se tuto historickou památku podařilo citlivě zrekonstruovat. Před měsícem proběhlo ve mlýně slavnostní otevření a i fotografie z něj na výstavě uvidíte.

Výstava bude zahájena vernisáží v pátek 6. srpna od 18 hodin. Srdečně zve MK Miřejovice, kulturní výbor obce a rodina Linzerova.

Za MK Miřejovice Jiří Karas

**mířejovická
náplavka**

GALERIE MEZI ŽIVLY
Vás zve na výstavu
**"HISTORICKÝ VODNÍ MLÝN
ve Vepřku v proměnách času"**
Vernisáž výstavy proběhne
v pátek 6. srpna 2021 od 18 hodin

ZAŠLÁ SLÁVA CIHELEN

Pro okresní archiv v Kralupech n/Vlt. napsal Josef Moláček Nová Ves p. Podhořany n/Vlt. v únoru 1955.

Ale změnila se nejen obec naše, ale změnily se také obce okolní. Kdo měl možnost a všímal si vývoje těchto obcí, dospěl k závěru, že se změnila nejen obec sama, ale tak život obyvatelstva jejího. Před 60 nebo 70 léty byly to vesničky o několika číslech, nejvýše 50, někdy málo přes 100 a výstavba jejich byla opravdu podivuhodná. Kolem návsi byly seskupeny statky a chalupy, na obvodě pak chaloupky těch drobných lidí pracujících povětšinou v zemědělství a celý svůj život od kolébky do hrobu živořící. Stavby provedeny z velké většiny buď z opuky a z nepálených cihel na staveništi přímo vyrobených, ovšem že ručně. Tyto cihly nepálené, se jmenovaly „egyptské“, obecně „ejpské“, jinak „vepřovice“ a také jen „buchty“. Dříve se dělaly po 1 kusu do formy a byly značných rozměrů 35 cm dl. 16 cm šíře a 10 cm výšky a dělaly se „na vodu“ tj. po každém vyklopení naražené cihly do formy se tato vypláchla vodou, aby stěny i dno byly mokré a hladké. Dávala se do nich nadrobno rozsekaná sláma, čímž cihla nabyla vaznosti. Později se dělaly tyto vepřovice po dvou kusech do formy na písek, tj. forma se po každém vyklopení cihel na „plac“ vysypala suchým drobným pískem, aby se naražený materiál na dno a stěny nelepil, asi jako hospodyně vysypávala ošatky při pečení chleba moukou. Dobrý cihlář udělal denně 600, také až 1000 kusů podle toho jaké a kolik měl pomocníků, obyčejně dětí, které mu naražené formy na „plac“ odnášeli a vyklápěli.

Když přišel ráno cihlář do práce, nejprve si musil nakopat hlínu a „nakvasit“, tj. polil ji vodou a lopatou několikrát přeházet, až získal stejnorodou hmotu, schopnou k narážení do forem. Do této hmoty se pak již nedávala sláma, a zejména ne do těch, které byly určeny k vypálení k tomu účelu vystavěných pecí tz. „cihelny“.

Práce v cihelnách byla jednou z prací nejmizerněji placených a zaměstnávali se jí celé rodiny a ač dělali stavební materiál pro jiné, samy bydleli v nejbídnějších chatrčích, přímo v cihelně za vsí vystavěných, jakoby na pranýři. Dnes vymizely tyto cihelny a zbyly z nich jen rozpadávající se pozůstatky i s těmi baráčky, které nesly kdysi hrdý název „bytu“, kterým byl cihlář se svou rodinou vázán, aby v práci setrval. Jako ve městech byly hledány

partaje buď bezdětné nebo s málo dětmi, byl zde pravý opak, zde mívaly přednost cihlářské rodiny mnoha dětmi, představující laciné pracovní síly. Takové cihelny byly v Nové Vsi, v Sazené, Budihosticích, v Nelahozevsi 2, (Masnerová a panská) v Ješíně, v Lužci, ve Spomyšli, ve Veltrusích 2, v Mileticích a j.

Jak vypadala cihlářská pec? Bylo to podélné stavení zděli ca 10 – 12 i více metrů a šíře 8 – 9 m, vyzděné z pálených cihel, neomítnuté. Ve hřebenu střechy byl kuřník, byl to takový nástavec střechy otevřený, aby kouř mohl odcházet. Střecha jen ledabyly taškami kryta. Po jedné podélné straně byl pecník pro zásobu uhlí. Dno pecníku bylo asi 1 m pod úroveň roštu, železného, silného. Těchto roštů bylo v peci umístěno 4 – 5 i více dle délky pece. Pod nimi byl prostor na popel. Do pece se vešlo 30, 40 i 50 tisíc cihel syrových, které cihlář do pece navážel buď zadem, se strany, nebo i přes pecník dle okolnosti. Cihly vyrovnával u roštů na úzkou stranu, nechával mezi nimi mezeru, aby plamen mohl pronikati. Na celou šíři pece vznikl mu takový tunel šířky roštu, vysoký as 50 cm, který vrchem postupně cihlami překládal. Dále pak cihly už jen rastroval, nechávaje mezi nimi volno, až byla pec plná, pak cihly vrchem omazal hlínou a na roštích rozdělal oheň a topil nejméně 6 dní ve dne v noci, až cihly byly vypáleny. Pak pec chladla i 14 dní, než se cihly mohly brát. Záleželo na cihláři, jak svému řemeslu rozuměl, aby jakost cihel byla co nejlepší. Dnes tato zdlouhavá výroba cihel odpadla, a máme k tomu „kruhovky“.

Text je uveden bez zásahů do obsahu a pravopisu autora. B. Vognič

ZVYKY A OBYČEJE V SRPNU

ŽNĚ A DOŽÍNKY

Původ tradice: Keltové na našem území slavili sklizeň posledního snopu jako Lughnasad, podle Lughu, keltského Boha světla. Slavit se začínalo obvykle večer 31. července, protože podle keltského chápání světa den začíná nocí. Během oslav se radovalo, pilo a rituálně obcovalo i několik dní v kuse.

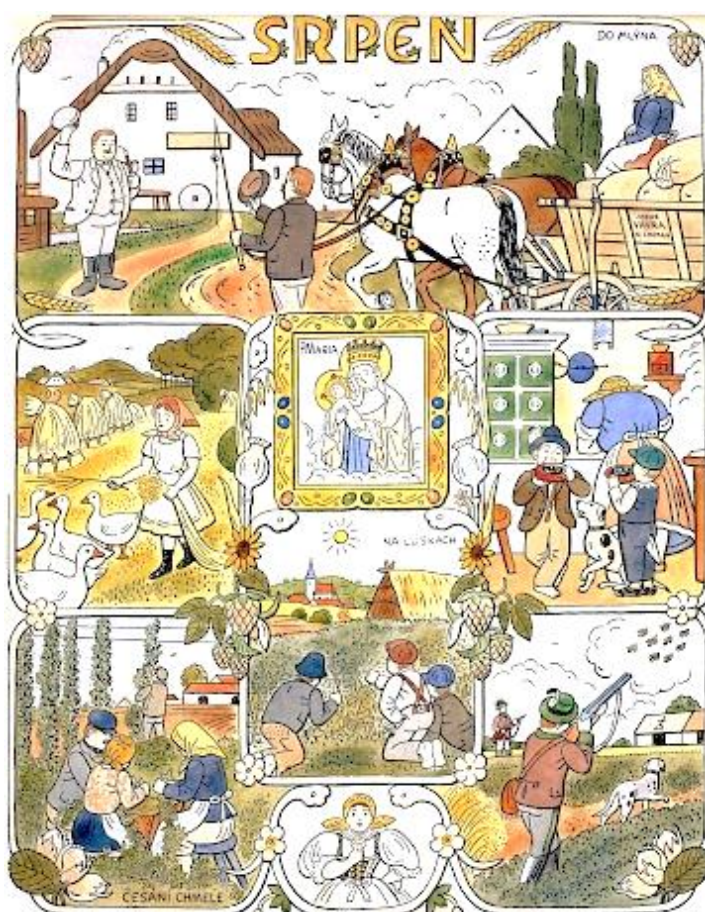
Obilí z posledního snopu mělo pro lidi magickou moc. Věřili, že jeho uctíváním si zajistí přízeň boha, který má na starosti obilí nebo náklonnost samotné Matky země. Část obilí z posledního snopu přidávali do osiva pro příští rok, pletli z něj obilné věnce a pekli posvátný první nový chléb, který se lámal mezi obyvatele vesnice nebo rodiny pro zajištění pospolitosti a dobrých vztahů. Pekl

se též koláč, protože jeho kulatý tvar a veselé barvy symbolizovaly životodárné Slunce.

Součástí keltské dožínkové zábavy byly soutěže místních i přespolních bardů a básníků o nejlepší vystoupení, závodění na vozech a na koních a udělování hodností a vyznamenání zasloužilým občanům. Pořádaly se také tzv. svatby na rok nebo na zkoušku. Oddaní si mohli vyzkoušet různé manželské úkoly a zjistit, zda si budou vyhovovat. Pokud ne, mohli se kdykoliv během roku rozejít. Občas se nazýval "svazování rukou", protože druid novomanželům svázal ruce okrasnou stužkou.

Slovanská verze: Slované na našem území i jinde po Evropě slavili svátek dosti podobně jako Keltové až na to, že mu říkali Žně nebo Letní Dědkové. Prvního srpna je přesně polovina času mezi letním slunovratem a podzimní rovnodenností, je to tzv. čtvrtící den. Podle slovanského symbolu připomínajícího sluneční kotouč, tzv. kolovratu, trvalo vždy mezi jednotlivými momenty 45 dnů. O čtvrtících dnech, tzv. Dědcích, bylo dobré si navíc vzpomenout na své zemřelé předky.

Žně donedávna: S příchodem křesťanství musela být stará božstva a kult uctívání přírody potlačeny. Místo k Matce zemi se lidé modlili k Hospodinovi, ale způsob, jakým orodovali, zůstal stejný. Od zavedení feudalismu pracovali lidé zpravidla na polích bohatšího sedláka či zemana. Tzv. rolník byl nájemcem půdy a byl k ní tak právně i fyzicky vázán. To znamenalo, že rolník byl nevolník, čili o něco lepší postavení než otrok. Nevolníci museli obdělávat půdu, odevzdávat velkou část úrody, platit daně a platit ještě církvi a nesměli se bez svolení majitele stěhovat ani uzavírat sňatky. V českých zemích se nevolnictví udrželo až do roku 1848, protože slavný patent Josefa II. o zrušení nevolnictví (1781) se týkal jen uzákonění svobody pohybu.

Se sklízí se začínalo obvykle kolem 13. července a žalo se od rána do večera, dokud všechna úroda nebyla pod střechou. Muži zpravidla ovládali kosu, za nimi postupovaly ženy se srpy a žaly, co zbylo, nebo svazovaly obilí do snopů, za ženami děti, které sbíraly jednotlivé klasy, aby nic nepřišlo nazmar. Požaté obilí se vázalo do snopů slaměnými provázky zvanými povřísla. Ze snopů se stavěly kupky nebo panáci, ve kterých obilí schlo. Pracovalo se zpravidla od úsvitu do soumraku. Aby práce lépe utíkala, lidé si prozpěvovali nebo na sebe rýmovně halekali na dálku.

Obilí se muselo sklídit rychle, než by přišla devastující bouře. Bouřka či krupobití totiž způsobí, že obilí slehne, nedá se posekat a celoroční dřina tak přijde nazmar. Lidé se proto snažili odhadovat počasí například pomocí pranostik, počasí zaříkat či za něj orodovat. V polích se stavěla třeba boží muka, skrze která se lidé snažili spojit s Pánem Bohem nebo alespoň s Kristem a přimlouvat se za odvrácení škodného počasí.

Polní stolování: Z okolních luk a polí se chodívalo na oběd k hospodářce - ženě hospodáře, majitele polí, do vzdálenějších míst se jídlo donášelo. K obědu byl nejčastěji tzv. svítek s hustou smetanovou omáčkou s koprem nebo houbami. Svítek je jakýsi vaječný pečený knedlík. Dále byla k jídlu klasika: chleba s máslem nebo tvarohem, buchty a vdolky. Buchty to často byly pořádné, uhnětly se třeba dvě velké na celý pekáč, což jistě šetřilo čas. Plnily se například rozvařenými hruškami. Vdolky se zas pekly velmi často, protože byly snadné na přípravu a nahrazovaly chléb i knedlíky, přikusovaly se k omáčkám i polévkám. Původně se vdolky pekly z tmavé mouky a opékaly se na sucho po obou stranách přímo na plotně a teprve pak se mastily. Dnes je známe spíše na sladko pečené ve vymaštěném pekáči.

Po práci legraci: Když se konečně všechno obilí požalo a pomocí valníků odvezlo do stodoly, nechali lidé na poli ještě poslední snop nebo kupku. Všichni, co na poli pracovali, se pak svátečně vystrojili a za velké slávy pro kupku dojeli. Upletli z ní dožínkový věnec a vybrali nejhezčí a nejcharismatičtější žnečku, která jej s rýmovaným proslovem předala hospodáři. Bylo dobrým mravem hospodářů uspořádat potom pro všechny žence dožínkovou veselici. Ze sklizeného obilí se upekly dožínkové chleby a koláče a věnec si hospodář pověsil na čestné místo, aby tak ve stavení zůstala hojnost a plodnost. Na Valašsku dokonce pokládali věnec na Štědrovečerní stůl.

Zpracování obilí, mlýny a boží dar: Osud sklizeného obilí byl poté následující: snopy se odnesly za humna, což bylo dříve místo pod širým nebem a později část stodoly, kde byla tvrdší zem nebo podlaha. Tvrdší podlahy se docílilo tak, že se do hlíny přimíchaly třeba stonky lnu. Do obilí se mlátilo cepy, stonky se poté odhrnuly a vymláčené zrní se smetlo a pytlovalo. V období středověku a novověku činila úroda z jednoho hektaru pole nanejvýš jednu tunu zrn, dnes je tomu až desetkrát tolik. Pytle se zrním se skladovaly zpravidla ve speciálních jámách v zemi, které chránily před naklíčením i před vojáky či loupežníky. Pro další zpracování se pytle se zrním odvážely do nejbližšího mlýna.

Mlynářům nenáleželo jen mleté obilí, ale také výroba krup, zpracování prosa na jáhly a úprava pohanky. Kroupy však bývaly u marnivých lidí dlouhou dobu v nemilosti. Přitom se jedná o delikátní potravinu. Dá se z nich připravit třeba staročeská pochoutka, již jsou ječné kroupy s kapustou a houbami, jakási obdoba černého kuby.

Obvyklým pokrmem chudých lidí bylo také pražmo, což jsou předklíčená a poté opražená zrna pšenice. Dále také prosté pečené placky z hustých obilných či luštěninových kaší.

Místu na mlýně, kde se mlelo a přebíraly se zakázky, se říkalo mlýnice nebo také šejdovna. Přední mlýnský tovaryš nebo také šejdíř zde skládal zákazníkům přísahu, že jejich mouku nebude šidit ani krást. Vzhledem k častým sporům o množství namleté mouky se už ve středověku ustálil výraz šejdíř pro označení podvodníka.

Tmavá x bílá mouka: V podstatě až do 19. století se používala tmavá mouka zpracovávaná tradičním způsobem čili mletím mezi dvěma mlýnskými kameny. Poté je nahradily nové typy mlýnů s válcovými stolicemi z tvrdého rýhovaného mramoru a bílá, nízko vymílaná mouka se poté ještě mnohonásobně prosívala. Bílá mouka tak byla mnohem trvanlivější a na vaření vhodnější než tmavá, zároveň však chudá na živiny. Bílá mouka však byla považována za vysoce módní panskou záležitost a chudý lid po ní toužil.

Tradice dnes: Dnes všechnu práci odvádějí kombajny a polní výpěstky si můžeme jednoduše koupit. Dožínkové slavnosti se konají různě po republice. Každému se však nemusí líbit jejich komerční charakter. Ideální je proto uspořádat si domácí dožínky v kruhu rodiny a přátel, případně si dát v životě výzvu a sklidit si obilí z vlastního políčka.

Připravila M. Jelínková

LETNÍ TEST

1. Při uštknutí zmijí obecnou:

- Chytím zmiji, aby ji vyšetřil veterinář
- Postiženého vyzvu, aby byl v klidu a nehýbal poraněnou končetinou, můžu odezinfikovat ranky a chladit okolí, dopravím k lékaři/volám záchranku
- Postiženého položím, ránu naříznu a vysaju a pak ho nechám proběhnout

2. Pokud jsem svědkem autonehody:

- Nejdříve pátrám po tom, jestli měl řidič, který nehodu zavinil, řidičský průkaz a jestli před jízdou nepil
- Nejdříve ošetřím poraněné ve vážném stavu
- Nejdříve zabezpečím místo nehody, abychom já i zranění byli v bezpečí (vesta, trojúhelník, vypnout zapalování apod.)

3. Když si někdo uřízne prst:

- Obvážu zraněný prst silnou vrstvou obvazového materiálu/tkaniny a amputovaný prst vložím do sáčku a chladím
- Obvážu zraněný prst, přiložím zaškrcovadlo na zápěstí, amputovaný prst nehledám
- Obvážu zraněný prst silnou vrstvou savého materiálu, amputovanou část vezmu s sebou do nemocnice nejlépe v láku od okurek

4. Mezi příznaky otřesu mozku nepatří:

- Bezvědomí delší než 10 minut
- Ztráta paměti na okolnosti úrazu
- Bolest hlavy a pocit na zvracení

5. Klíště nás může nakazit boreliózou. Mezi příznaky patří:

- Točení hlavy hned druhý den po přisátí klíštěte
- Zarudnutí v místě kousnutí klíštětem vznikající v prvních dnech po odstranění klíštěte
- Červená skvrna s centrálním vyblednutím a nebo chřipkovité příznaky, oboje vzniká s odstupem 1 - 4 týdnů

ZA SOUTOKEM NEJVĚTŠÍCH ŘEK I SVATOU LUDMILOU

Nevíte, kam vyrazit a přitom se moc nevzdálit od svého bydliště?

Tak račte... na Mělník.

Dvě největší české řeky se tady slévají do jedné. Pohled na soutok Labe a Vltavy v Mělníku, nad kterým se na kopci s vinicemi tyčí tamní zámek, se neomrzí. Mělnický soutok, respektive romantický výhled na něj od mělnického zámku je oprávněně častým cílem turistů.

Než se voda v řece Vltavě, která vyvěrá poblíž obce Černý Kříž na Šumavě, dostane k soutoku s Labem, musí urazit 430 kilometrů a 200 metrů, mimo jiné přes Český Krumlov, kde je oblíbená vodáky, ale i přes České Budějovice nebo Prahu. Vltava je tak nejdelší českou řekou, přesto je paradoxně považována "jen" za přítok do Labe, které pramení v Krkonoších nedaleko Labské boudy.

Oproti Vltavě je Labe na českém území o téměř 60 kilometrů kratší a před soutokem má i nižší průtok. Od mělnického spojení s Vltavou je vše jinak. To se Labe mění v jednu z největších evropských vodních cest s celkovou délkou 1094 kilometrů, protéká Německem a vlévá se do Severního moře.

Do Labe se v Mělníku nevlévá jen Vltava, ale i uměle vytvořený plavební kanál, který je v podstatě obchvatem poslední části Vltavy za Prahou, která je pro velké lodě nesplavná. Od řeky se odděluje na jejím levém břehu nad jezem Vraňany a následně ústí do Labe několik set metrů od soutoku Labe a Vltavy.

Právě soutok tohoto umělého kanálu a Labe je pro návštěvníky Mělníka poněkud matoucí, z výšky je totiž lépe viditelný než soutok obou skutečných řek. Někdy je proto umělý kanál zaměňován právě za Vltavu. Často je to vidět na turistických fotografiích, které si lidé pořizují ideálně z terasy mělnického zámku (tzv. Vrázovy vyhlídky). Z ní je pohled na krásnou přírodu a soutok největších českých řek nejlepší.

Bylo by ale chybou na vyhlídce s návštěvou Mělnicka skončit. Ideální je pokračovat prohlídkou zámku Mělník, sídla prastarého šlechtického rodu Lobkowiczů. Zámek rozhodně stojí za návštěvu, je unikátní již tím, že je plně vybavený. Právě letošní rok je k návštěvě mělnického sídla ideální příležitostí už kvůli výročí 1 100 let od úmrtí svaté Ludmily. Kněžna podle legend často pobývala na mělnickém zámku a vychovávala tam i svého vnuka Václava, který

v Mělníku pěstoval vinnou révu. O svatém Václavovi vyprávějí lunety od českého malíře Karla Škréty v prvním a druhém patře zámku.

Milovníky historie v Mělníku potěší i návštěva rozsáhlého mělnického podzemí, kam se lze vypravit na prohlídku s průvodcem od turistického informačního centra. Podzemní systém, budovaný postupně ve 13. a 14. století v pískovci a opuce, se nachází pod celým historickým jádrem města. Podzemí se využívalo i jako běžné sklepy, skladiště potravin a zboží. V minulosti sloužilo jako úkryt pro obyvatelstvo a měšťané zde ukrývali i své cennosti.

Od soutoku Vltavy a Labe se dá ovšem vyrazit také do širokého okolí, které nabízí řadu skvělých turistických cílů, třeba po žlutě značené stezce ke dva kilometry vzdálenému zdymadlu Hořín, které je součástí zmiňovaného plavebního kanálu. Teprve před pár týdny stavbaři v Hoříně dokončili úplnou přestavbu původně pevného kamenného, 116 let starého mostu. Ten se po náročné rekonstrukci proměnil na zdvižný.

Zároveň ale stavbaři udělali maximum, aby tvar a podoba této technické památky zůstala zachována jako z doby svého vzniku v roce 1905. Obecně jsou hořínská zdymadla atraktivním cílem dlouhodobě. Velkým lákadlem je teď právě "nový" hořínský most, jehož oblouk může vystoupat z běžných 3,5 metru do výšky 8,5 metru a umožňuje tak proplutí až sedm metrů vysokých výletních či nákladních lodí. Mnoho lidí se zastavuje, když se začne zvedat, je to unikátní podívaná.

Připravila M. Jelínková

CO NEVÍM, NEPOVÍM

✓ **Jak jsme na tom ve vsi s kovidem?** Od 18. června není v naší obci nikdo s nákazou Covid 19 registrován. **K 17. červenci má ukončená očkování 35 % našich občanů**, 49 % z nás je očkováno 1. dávkou některé vakcíny. **Ovšem pozor sebeuspokojení není na místě** – Covid je v Nelahozevsi i v Kralupech a nezanedbatelné množství lidí dojíždí za prací do Prahy, kde je výskyt nákazy poměrně značný.

✓ **Pozvánka na výstavu.**

Před pár dny jsem obdržel pozvánku na výstavu, o kterou se rád podělím. Salon Bondy 0039 v Dolních Beřkovicích pořádá výstavu „**STANISLAV BÁRTL – POLÁRNÍK A SPISOVATEL, NOVINÁŘ A CESTOVATEL**“. Pořadatelé výstavu uvádějí takto: „Stanislav Bárta měl k zdejšímu kraji i k domu č. p. 39 osobní vztah – jeho rodina pocházela z nedalekého Mšena, do domu č. p. 39 jezdil za svojí rodinou posledních 20 let života, nyní odpočívá na místním hřbitově ve Vliněvsi. Výstava se koná v Salonu Bondy 0039 (tj. v přízemí domu č. p. 39) v Dolních Beřkovicích u příležitosti 10. výročí úmrtí Stanislava Bárty (1927 – 2011) a 5. výročí založení Salonu Bondy 0039 (srpen 2016). Začíná vernisáží **4. 9. 2021 (sobota) ve 13.30**, otevřená bude po celé září o víkendech (So + Ne od 10 do 18 hod.), mimořádně a naposledy 28. 9., kdy je státní svátek. V rámci EHD (Dny evropského dědictví) proběhnou **18. 9. od 14, 15 a 16 hodin** komentované prohlídky výstavy, které budou navazovat na přednášku u historického vodočtu – ve **13 hod.** (cca 100 m od č. p. 39).

Srdečně zdraví a zvou pořadatelé výstavy M. a M. Kinkorovi.

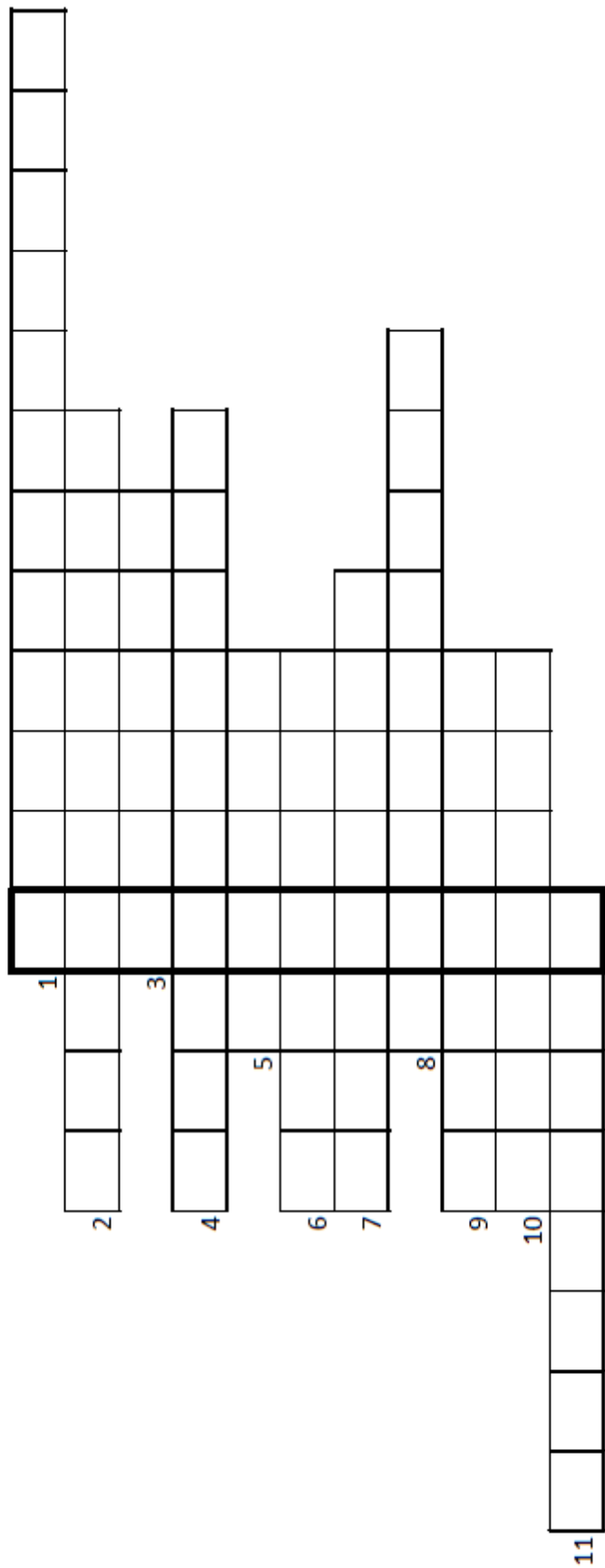
✓ **Žně u nás letos začaly 11. července – viz foto.**

*Připravil B. Vognič,
kronikář*

LETNÍ KRÍŽOVKA (řešení najdete na poslední straně zpravodaje)

V tajence je ukryt úkon, který může člověku v bezvědomí zachránit život a který provedeme ještě předtím, než voláme záchranku.

1. pomůcka k zástavě masivního krvácení, které nelze zastavit jinak
2. poranění části těla způsobené horkou vodou
3. kloub mezi stehnem a bérceem
4. poranění, kdy se hlavice kloubu dostane mimo svou jamku
5. orgán, který se bez přísunu kyslíku za pár minut poškodí
6. příznak astmatického záchvatu
7. nejdelší kost v těle
8. poranění, kdy je prasklá kost
9. onemocnění, kdy se náhle uzavře céva vyživující srdce
10. cévní mozková příhoda lidově
11. poškození části těla chladem

Od andulky po žabaře – 6. díl

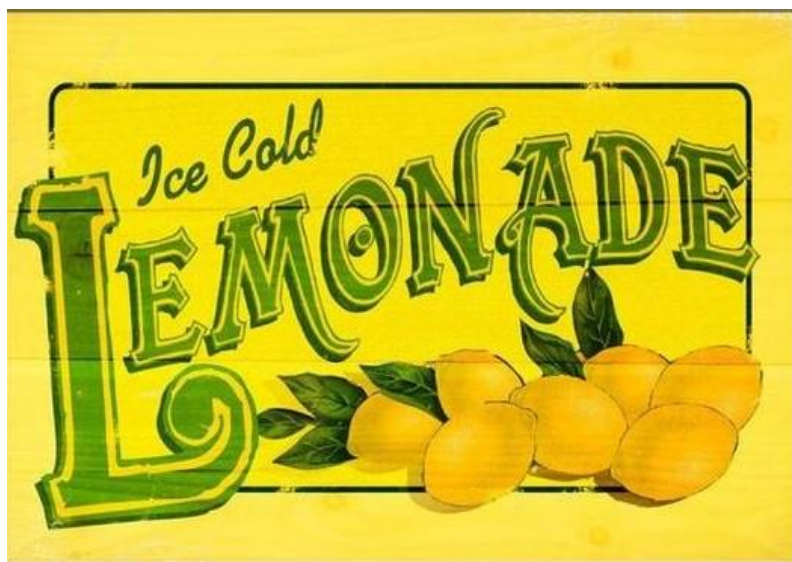
Dějiny našich slov nejsou zdaleka jen změny hlásek nebo pravopisu. V etymologii jednotlivých slov jsou hledány příběhy a nabízen je i méně obvyklý pohled do krajiny sdíleného jazykového dědictví češtiny.

Kandidát

Občas kandidátům - tedy uchazečům o úřad nebo funkci - vyčítáme temnou minulost, na kterou bychom si my, voliči, měli posvítit. Pro kandidáta je to ovšem novinka, protože ve starověkém Římě, odkud latinské slovo *candidatus* pochází, nebylo nutné budoucí politiky nijak objasňovat: "Svítili a zářili" - *candere, candidare* - totiž sami od sebe! Od standardní tógy nažloutlé a tmavé (*toga pulla*), jakou nosili prostí lidé, odlišovali se totiž uchazeči o funkce tógou zářivě bílou - *toga candida*. A podle té se jim dodnes říká kandidáti - ať už míří do Bílého domu, na Pražský hrad nebo do obecního zastupitelstva v Horní Dolní.

Limonádník

"A mně sklenici Kolalokovy limonády," dožaduje se titulní hrdina parodického westernu *Limonádový Joe* svého osvěžení. Na rozdíl od malinovky nebo oranžády nepocituje u téhle šťávy většina rodilých mluvčích souvislost s konkrétním ovocem - tedy

citronem (*limon, lemon*), a tak vám dnes servírka přinese i limonádu bezinkovou, nebo dokonce zeleninovou, z okurek. Ta úplně první se prý připravovala v 17. století v Itálii, říkalo se jí *limonata*, a k nám dorazila jako německá *Limonade*. Měla tak dost času, aby svůj citronový význam ještě rozšířila, takže v době, kdy Karel Fiala hlasem Karla Gotta zpíval "Sou fár tu ju aj mej", bývalo už v samoobsluhách *limo* synonymem každého nealkoholického nápoje. Ve filmu se novotvar "limonádník" užívá pohrdlivě, ale limonádky, limonádičky a limošky láskyplně osvěžují jazyk už několika českých generací. A ještě také budou, vždyť po nich nepojmenováváme jen filmové hrdiny - tahle slazená voda je i součástí dětských rozpočítadel: cukr, káva, limonáda, čaj, rum, bum! *Připravila M. Jelínková*

INZERCE

Společnost BRALEP přijme do provozovny v Ledčicích pracovníka na pozici operátor výroby.

Pozice je vhodná pro muže.

Nabízíme: práci na HPP i brigádu, 2 – 3 směnný provoz, víkendy volné, **plat až 30.000,- Kč hrubého/měsíc**, zaměstnanecké benefity (příspěvek na obědy, sleva na firemní produkty apod.).

Očekáváme: manuální zručnost, fyzickou zdatnost v souladu s náplní práce, zodpovědný přístup k práci, spolehlivost a dochvilnost.

Více informací naleznete na www.bralep.cz.

Nástup možný ihned. Pokud máte o pozici zájem, zašlete Váš životopis na email info@bralep.cz.

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek prodává slepičky **Tetra** hnědá, **Dominant** ve všech barvách, **Green Shell** typu Araukana a **Dark Shell** typu Maranska. Stáří 16 - 20 týdnů, 185 - 229,- Kč/ks.

Prodej: **Nová Ves – u pošty – 6. srpna a 3. října 2021 v 11.35 hod.**

Info: Po-Pá 9.00 – 16.00 hod., tel. 601 576 270, 728 605 840

www.drubezcervenyhradek.cz

NOVÁ VES - SRPEN 2021

středa 28. července - plasty
středa 4. srpna - směsný + bio
středa 11. srpna - papír
středa 18. srpna - směsný + bio
středa 25. srpna - plasty

Záleží nám na životním prostředí, proto třídíme.

SVOZ
ODPADU

KALENDÁŘ AKCÍ

V OBCI V ROCE 2021

(Akce proběhnou, pokud to umožní aktuální epidemiologická situace a vládní nařízení.)

24. - 25. července	Fotbalový turnaj - hřiště TJ Sokol Nová Ves
26. července	Zasedání zastupitelstva obce - od 18 hodin v sále OÚ
28. července	Spolek seniorů - výlet Příbram
31. července	Miřejovický půlmaraton - od 10 hodin - Miřejovice
31. července	Pevnostní muzeum Sazená - den otevřených dveří
1. srpna	Výlet Turistického klubu KUDYKAM - Kokořínsko
5. srpna	Schůze Spolku seniorů - od 14 hodin na hřišti v Miřejovicích
6. srpna	Galerie Mezi živly - vernisáž výstavy od 18 hodin, Miřejovice
29. srpna	Loučení s prázdninami – od 16 hodin fotb. hřiště Nová Ves
5. září 2021	Výlet Turistického klubu KUDYKAM
8. září 2021	Zasedání zastupitelstva obce - od 17 hodin v sále OÚ
15. září 2021	Vítání občánků - od 16 hodin v sále OÚ
18. září 2021	Novoveské posvícení
28. září 2021	Mlýn Vepřek - divadlo + prohlídka mlýna
3. října	Výlet Turistického klubu KUDYKAM

POTRAVINY

- NOVÁ VES -

Pondělí - Pátek 7 - 19 hodin

Sobota - Neděle 8 - 19 hodin

Přijímáme platby stravenkami
i kartami.

POŠTA

- NOVÁ VES -

Pondělí 8:00-11:00 a 14:00-18:00

Úterý 8:00-11:00 a 14:00-16:30

Středa 8:00-11:00 a 14:00-18:00

Čtvrtek 8:00-11:00 a 14:00-16:30

Pátek 8:00-10:30

Správné odpovědi na Letní kvíz: 1b, 2c, 3a, 4a, 5C

Křížovka - odpovědi: 1. zaškrcovadlo, 2. popáleniny, 3. koleno, 4. vykloubení, 5. mozek, 6. dušnost, 7. stehenní, 8. zlomenina, 9. infarkt, 10. mrtvice, 11. omrzliny